

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність І11 Дитячі та молодіжні служби

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Вступ до спеціальності
Викладач (-і)	Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна, доктор педагогічних наук, професор
Контактний телефон викладача	0508157946
Е-mail викладача	roksoliana.zozuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за попередньою домовленістю кожна друга середа з 13.30 до 15.00 <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber (+3800508157946) в робочі дні з 9.30 до 17.30
2. Анотація до освітнього компонента	
Програма вивчення нормативної дисципліни «Вступ до спеціальності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка» підготовки бакалаврського освітнього рівня. Предметом вивчення освітнього компоненту є соціально-педагогічна діяльність та особливості підготовки майбутніх соціальних педагогів у ЗВО. Структуру освітнього компонента становлять змістові модулі: 1. Теоретичні аспекти соціально-педагогічної діяльності 2. Особливості фахової діяльності соціального педагога.	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
сформувати готовність студентів до оволодіння професійними компетенціями і ролями соціального педагога; ознайомити із змістом соціально-педагогічної діяльності, шляхами та способами її опанування; допомогти усвідомити суть майбутньої професії; зв'язати з її вимогами свої плани, упевнитись у правильності та доцільності вибору	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності (ЗК): ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії базових понять соціально-педагогічної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у професійній діяльності

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК-5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян/сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

СК-7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК 13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

Програмні результати навчання **РН 3.** Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

РН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

РН 23. Конструювати процес та результат соціально-педагогічної діяльності в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1	ІІІ Дитячі та молодіжні служби	1	нормативна

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Змістовий модуль 1 «Теоретичні аспекти соціально-педагогічної діяльності»			
Тема 1. Наукова організація праці студента та Студентський путівник як дорожня карта професійного становлення в ПНУ	4	2	4
Тема 2. Засади нормативно-правової бази соціальної роботи	2	2	6
Тема 3. Мета і завдання соціальної педагогіки	2	4	8
Змістовий модуль 2 «Особливості фахової діяльності соціального педагога»			
Тема 4. Модель професіограми спеціаліста із соціально-педагогічної роботи	2	2	8
Тема 5. Етичні вимоги до особистості соціального педагога	2		8
Тема 6. Діяльність бібліотеки Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника		2	7
Тема 7. Особливості соціально-педагогічної діяльності Івано-Франківського міського центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Дивосвіт»		2	7
Тема 8. Ознайомлення з досвідом роботи центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді		2	7
Тема 9. Ознайомлення з діяльністю БХФ «Солідарність»		2	7
ЗАГАЛЬНА К-ТЬ	12	18	60

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю. Підсумкову оцінку за семінарські/практичні заняття вираховуються за формулою середнє арифметичне від загальної суми оцінок множиться на ваговий коефіцієнт 9. Максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 45 балів.

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Семінарське/практичне заняття	45
	Самостійна робота	10

	Контрольна робота	45
	Максимальна кількість балів	100
	Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю. Підсумкову оцінку за семінарські/практичні заняття вираховуються за формулою середнє арифметичне від загальної суми оцінок множиться на ваговий коефіцієнт 9. Максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 45 балів.	
Вимоги до письмових робіт	Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Студенти повинні виконати контрольну роботу для перевірки здатності(ей) продемонструвати розуміння питань використання навчальної літератури та інших джерел інформації, продемонструвати практичні навички, здатність застосовувати та інтегрувати отримані знання (поєднаємо теорію та практику з тим, як це знадобиться у професії), що складається з тестових питань, практичного та творчого завдань. На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного семінарського заняття).	
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 45 балів	
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань. Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота. Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування).	
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. У формі тестів на дистанційній платформі.	
7. Політика освітнього компонента		
При організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про самостійну роботу студентів; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про практику студентів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань; Положення про академічну доброчесність; Положення про екзамени та заліки; Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Також неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а		

також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання допуску до заліку є відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.

Неформальна освіта: студент може отримати додаткові 5 балів за сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до балів самостійної роботи.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Богданова І.М. Соціальна педагогіка. Навчальний посібник . Харків: Бурун Книга, 2011. 160 с.
2. Все про соціальну роботу : [навч. енциклопед. Словник-довідник / за наук. ред. В. М. Пічі.] Вид. 2-ге, виправлене, перероблене та доповненне. Львів : «Новий Світ – 2000», 2016. 616 с.
3. Вступ до спеціальності : методичні рекомендації / [автор-упорядник Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна]. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. 145 с.
4. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» в схемах і таблицях : навч. посіб.[для студ. вищ. навч. закл.] / Світлана Сергіївна Заєць. Умань, 2016. 58 с.
5. Вступ до спеціальності: соціальна робота. Модуль 2 : навч.посіб. / Тимошенко Н. Є. К. : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 264 с.
6. Зозуляк-Случик Р. В., Ковбас Б. І. Етика соціально-педагогічної діяльності : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. 218 с.
7. Зозуляк-Случик Р. Підготовка майбутніх соціальних працівників в умовах вищого навчального закладах: етичний аспект. Сучасна наука і освіта: нові реалії і наукові рішення : збірник мат. Міжнародної науково-практичної конференції на базі Варненського у-ту менеджменту (Болгарія, 1 липня – 13 липня 2017 р.). Україна–Болгарія–Польща–Канада–Румунія, 2017. С. 108–112.
8. Зозуляк-Случик Р. Основні моральні категорії соціальної роботи. Теоретичні, методичні і практичні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи : тези доповідей II Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції. Івано-Франківськ : НАІР, 2017. С. 10–13.
9. Зозуляк-Случик Р. Компетентнісний підхід у процесі формування професійної етики майбутніх соціальних працівників в умовах модернізації вищої освіти. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки). 2017. № 8 (313) листопад. Ч. 1. С.73–80.
10. Зозуляк-Случик Р. Фахове становлення майбутніх соціальних працівників у етичному контексті. Соціальна робота і проблеми міграційних процесів у глобалізованому світі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 3-4 травня 2018 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. С. 78–81.
11. Зозуляк-Случик Р. Суб'єкт–суб'єктна взаємодія в навчально-виховному процесі університету як педагогічна умова формування професійної етики майбутніх соціальних працівників. Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали одинадцятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 травня 2018 р.) / гол. ред. В.В. Корнєшук. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2018. С. 224–226.
12. Зозуляк-Случик Р. Особливості сучасної професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної роботи в університетах. Актуальні проблеми технології і професійної освіти. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 22–23 квітня 2018 р. Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, 2018. С. 38–40.
13. Зозуляк-Случик Р. Професійне становлення майбутніх соціальних працівників в університетах: етичний аспект. Науковий вісник Ізмаїльського дер. гуманіст. у-ту. : зб. наук. пр. Сер. Педагогічні науки. – Ізмаїл, 2019. – Вип. 42. – С. 87–94. (Index Copernicus).
14. Зозуляк-Случик Р. Формування професійної компетентності майбутніх соціальних

працівників у закладах вищої освіти. Надання соціальних послуг в умовах децентралізації: проблеми та перспективи : Матеріали доповідей та повідомлень Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 25 вересня 2020) / За ред. О. Бартош, С. Литвинової, та ін. Ужгород : Фоп Роман О.І., 2020. 37–40.

15. Зозуляк-Случик Р. Гуманістична спрямованість професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери. Добробут здобувачів освіти та учителів у сучасних умовах освітнього простору та соціуму: матеріали міжвуз. (заочн.) наук.-практ. конфер. 26 лют. 2021р. Хмельницький, 2021. С. 51–55.

16. Зозуляк-Случик Р. Формування професійно важливих рис як основа компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2021. Вип. 2 (37), Част. 1, С.. (Категорія Б)

17. Зозуляк-Случик Р. Творчість як основа професійного становлення майбутніх фахівців соціальної роботи. Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності : Матеріали доповідей та повідомлень IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 15–16 квіт. 2021 р. Тернопіль, 2021. С. 183–186.

18. Міщик Л. І. Вступ до спеціальності «Соціальна педагогіка» : навч. посібник / автори-укладачі Л. І. Міщик, О.П. Демченко ; за заг. ред. Л.І. Міщик. К. : Видавничий Дім «Слово», 2017. 328 с.

19. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / за заг. ред.. проф. І.Д. Звереві. К.: Центр учбової літератури, 2008. 336 с.

Інтернет-джерела

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: zakon.rada.gov.ua

2. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України :
<http://www.mfsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.

3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України : <http://www.kmu.gov.ua/>. 4. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України :<http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>.

4. Офіційний сайт Мережі аналітичних центрів України : <http://www.intellect.org.ua/>.

5. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231

6. Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/231-sotsialna-robota-bakalavr.pdf>

7. Професійний стандарт «Соціальний працівник» (Проект). Міністерство соціальної політики України. URL: https://www.msp.gov.ua/files/project_normativnyh_documentov/p-sp.doc

8. Професійний стандарт «Соціальний працівник» (допоміжний персонал). Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України (від 18.06.2020р. №1149). URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=b29adbb8-9119-433ebcf6-c0cecc2bc738>

9. Професійний стандарт «Соціальний робітник». Наказ Міністерства соціальної політики України (від 15.08.2019р. №1243). URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=8cc080eb-ab16-4c4ea7f8-30048eecd6>

10. Спільнота активних освітян: vseosvita.ua

11. «Студентський путівник – дорожня карта професійного становлення в ПНУ» URL: https://ksptsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/71/2023/03/studentskyj_putivnyk_2023-1.pdf

Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної педагогіки та
соціальної роботи